

Legyen ÉLMÉNY a tanulás!

Javaslatcsomag az alsó tagozat
gyermekközpontú megújítására

Oktatási és Gyermekügyi Minisztérium
2026. július 31.

JAVASLAT

Gyermekebarát iskolakezdés és napirend

JAVASLAT

Rugalmas óraszervezés: rövidebb órák és komplex blokkok

JAVASLAT

Hosszabb mozgásos szünetek, nyugodt ebéd-és pihenőidő

JAVASLAT

Az óraszámok és tanulási tartalmak rugalmas elosztása

JAVASLAT

Az alsó tagozatos házi feladat észszerű korlátozása.

JAVASLAT

A délutáni időszáv gyermekközpontú újragondolása

JAVASLAT

Mindennapos mese, felolvasás és történehallgatás

CÉL

A tanítási nap nyugodt, biztonságos és a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó kezdése.

CÉL

A figyelmi terhelés mérséklése és az elmélyült, tevékenység alapú tanulás feltételeinek megteremtése.

CÉL

A tanulók fizikai és mentális regenerálódásának biztosítása a tanítási nap során.

CÉL

A merev napi tantárgyi rend helyett életkorhoz igazodó, változatos tanulási ritmus kialakítása.

CÉL

A gyermekek délutáni és családi idejének védelme, valamint az önállóan teljesíthető, valóban fejlesztő gyakorlás előtérbe helyezése.

CÉL

A hosszabb iskolai jelenlét ne a délelőtti tanórai terhelése folytatása, hanem pihenést, fejlődést és élményt biztosító idő legyen.

CÉL

A szókincs, a szövegértés, a figyelem, a belső képalkotás, az olvasási motiváció és az érzelmi biztonság erősítése.

Megvalósulása iskolánkban:

ISKOLAOTTHON - EGÉSZ NAPOS ISKOLA

- Az 1986/87-es tanévben indult.
- Az 1-3. évfolyamom dolgozunk ebben a formában, a negyedik évet már a felső tagozatra való felkészülés jegyében hagyományos értelemben vett napközisként végzik a gyerekek.
- Iskolaotthonos osztályainkban a gyermekek 8-tól 16 óráig tartózkodnak az iskolában.
- Az órarend összeállításakor figyelembe vesszük a gyerekek napi terhelhetőségét. Ezért az órák nem sűrű egymásutánban követik egymást, hanem közbeiktatott rövidebb-hosszabb szünetekkel megszakítva tartanak délutánig. Ezt az időt rugalmas határokkal a tanító maga osztja be, és minden esetben a gyerekek érdeke szerint kell döntenie. A szünetek a szabadban és mozgásos tevékenységgel zajlanak.
- A nap folyamán, mivel a tanítás és a szabadidő váltja egymást, egyenletesebb a tanulók terhelése. Több lehetőség nyílik a tanulókkal való beszélgetésre, az egyéni élmények meghallgatására, a játék közbeni megfigyelésre, a különböző nevelési helyzetek elemzésére.

- A tanítók egymás között megosztva tanítják a tantárgyakat (humán ill. matematika / természettudományos blokk). Ez a szisztéma lehetőséget ad a tanítóknak arra, hogy saját tantárgyaikat professzionálisan, a korszerű tartalmakat, módszertani lehetőségeket, újdonságokat megismerve, magukat folyamatosan tovább képezve tanítsák.
- A vizuális kultúra, az ének-zene, a néptánc oktatását az adott területre szakosodott kollégák végzik.
- Az iskolaotthon keretében a felzárkóztatás és tehetséggondozás mint alapvető tanítói feladat valósul meg. A gyermekeket fejlesztőpedagógusok, gyógypedagógusok is segítik.
- A gyermekek házi feladataikat az iskolában végzik el. Matematika, magyar és környezetismeret óráikat önálló tanulás nevű órarendi egység követi, ami rövidebb, mint egy tanóra. Ekkor a gyerekek önállóan, ha szükséges tanítói irányítással végzik el készségfejlesztő, gyakorló, felzárkóztató vagy tehetségfejlesztő feladataikat. Ilyen módon levesszük a családokról az otthoni gyakorlás terhét. A gyermekek hét közben nem viszik haza a táskájukat.

- A minisztériumi ajánlásban felsoroltak megvalósítását az iskolaotthon SZABAD órái, a tanítók számára biztosított RUGALMAS tanóra és napi tevékenységszervezés lehetősége egyértelműen támogatja. A szabadidő eltöltésének számosak a lehetőségei, pl.:

- levegőn való mozgás, játék, kirándulások szervezése, városismereti séták
- könyvtárlátogatás
- kreatív manuális foglalkozás
- kiállítások látogatása
- projektek megvalósítása
- aktív részvétel városi kulturális programokon (pl. Zene világnapja, Kis angyalok kara)
- irodalmi élmények megszerzése mesehallgatással valamint mese-és ifjúsági regények közös feldolgozásával
- színházlátogatás, Lázár Ervin Program, Partitúra Ifjúsági Hangversenysorozat
- jeles napok köré szerveződő programok, iskolai Jó gyakorlatok, hagyományápolás
- környezetvédelemmel, környezeti neveléssel kapcsolatos foglalkozások, "Zöld jeles napok" megünneplése

<https://www.munkacsysuli.hu/iskolaotthon-egesz-napos-iskola>

Pedagógiai program, Feladatterv

Megvalósulása iskolánkban:

VIZUÁLIS NEVELÉSI PROGRAM

- Az 1991-92-es tanévben indult iskolánk "A" osztályaiban.
- magasabb óraszám
- kiscsoportos műhelyfoglalkozások:
 - 1-2. osztály: kisplasztika
 - 3. osztály: báb
 - 4. osztály: szövés
- alkotótábor
- "B" osztályos tanulóink vizuális nevelése is szakértő kezekben van. Ezt támasztja alá az a sok elismerés, díj, amit "A" és "B" osztályos tanulóink egyaránt kapnak a rajzpályázatok alkalmával, ill. tanév végén válogatunk legszebb alkotásaikból, s adjuk át az "Év alkotója" díjakat.

JAVASLAT

A művészeti és a művészettel nevelés láthatóvá tétele

CÉL

A kreativitás és a kreatív tanulási kompetenciák fejlesztése, az önkifejezés, az érzelmi biztonság és a közösségi élmény erősítése.

ÉNEK-ZENE, NÉPTÁNC OKTATÁSA

- Kodály-módszer, élményekkel teli ének-zene oktatás
- aktív zeneélmény: közös ének, játék, ritmusjátékok és hangszerek, furulyatanítás, Zene világnapja, adventi fellépések
- néptánc tanítása 1-8. évf., tehetséggondozás
- tanév végi gála
- értékközzvetítés: népzenei és klasszikus zenei élmények, PartiTúra Ifjúsági Hangversenysorozat, részvétel a zeneiskola hangszerbemutatóin
- alsós kórus 2-4. évfolyamon

https://www.munkacsysuli.hu/vizualis_kepzes

Pedagógiai program, Feladatterv

JAVASLAT

Tapasztalati
természettudomá-
nyos és
matematikai
tanulás

JAVASLAT

Komplex,
tantárgyközi
élmény-és
projektnapok

JAVASLAT

Iskolán kívüli
tanulási helyszínek
rendszeres
használata

CÉL

A megfigyelésre,
kísérletezésre,
cselekvésre és
problémamegoldásra
épülő gondolkodás
fejlesztése.

CÉL

A tanulási tartalmak
összekapcsolása, a
kíváncsiság, az
együttműködés és az
gyakorlati alkalmazás
erősítése.

CÉL

A tanulók fizikai és
mentális
regenerálódásának
biztosítása a tanítási
nap során.

Megvalósulása iskolánkban:

KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM-ökoiskola

- A Munkácsy Mihály Általános Iskola 2005-ben, 2007-ben és 2010-ben ÖKOISKOLA címet nyert, a 2011/2012-es tanévben elnyerte az ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA címet.
- Intézményünk alapidokumentumai - pedagógiai programja és helyi tanterve - kiemelten képviselik a fenntarthatóságra nevelés célkitűzéseit. Az ökoiskolai munkacsoport és a diákönkormányzat tervező, szervező munkája segíti a célok megvalósulását.
- A munkaközösségek munkatervéi, a pedagógusok tanmenetei kapcsolódnak az ökoiskolai munkatervhez.
- Pedagógiai gyakorlatunkat mind a tanórákon, mind a tanórán kívüli tevékenységekben a fenntarthatóság pedagógiája jellemzi.
- Az intézmény arculata, dekorációja, belső és külső környezete összhangban van célkitűzéseinkkel. Szoros kapcsolatot ápolunk közoktatási intézményekkel, civil szervezetekkel, szülői közösségekkel céljaink megvalósításában.
- Alsó tagozaton a **megismerem - megszeretem - megvédem** útját járva a tanulókhoz közel álló, tapasztalatszerzésen alapuló munka folyik. Az egész napos iskolai nevelés szervezeti kerete lehetővé teszi a rugalmas, korosztályhoz illő programok szervezését.
- A program a "B" osztályok kiemelt területe, 3. osztálytól egy környezetvédelem órával emelkedik óraszámuk. Természetesen az "A" osztályok tanulói is tevékeny részesei a programnak.
- Tanórákon projektek készülnek, növényeket, állatokat ismernek meg így diákjaink. Séták, kirándulások keretében szereznek közvetlen tapasztalatot természeti és épített környezetünkről. Az iskolai tanösvény megismerése után a környező parkokat, épületeket, intézményeket keresik fel a tanulók, majd a kör tágul és bővül: Székesfehérvár, a megye és a főváros nevezetességeivel is megismerkednek a tanulók.
- Éves munkánk kiemelt területei:
 - jeles napok köré szerveződő programok, iskolai Jó gyakorlatok, hagyományápolás
 - környezetvédelemmel, környezeti neveléssel kapcsolatos foglalkozások, "Zöld jeles napok" megünneplése
- A Szitakötő Oktatási Program bázisiskolájaként a 2008-2009-es tanév óta működünk.

https://www.munkacsysuli.hu/kornyezeti_neveles_okoiskola

Pedagógiai program, Feladatterv, Környezetvédelmi program

Tapasztalati matematikai tanulás

- változatos és egyénre szabott eszközhasználat
- BeeBot (robotméhcské) használata
- tehetséggondozó szorobános matematika szakkör
- differenciálás, fejlesztés és tehetséggondozás a tanórákon
- versenyeken történő eredményes részvétel, kiemelten Zrínyi matematikaverseny
- sakk szakkör

JAVASLAT

A mindennapos testnevelés élményszerű megszervezése

JAVASLAT

Iskolán kívüli tanulási helyszínek rendszeres használata

CÉL

A mozgás örömeinek, a testi biztonságnek, az együttműködésnek és az egészséges életmód alapjainak kialakítása.

CÉL

A tanulók fizikai és mentális regenerálódásának biztosítása a tanítási nap során.

Megvalósulása iskolánkban:

Élményekben gazdag mindennapos testnevelés

- a tornatermi órák mellett lehetőség van alternatív környezetben történő testnevelésórák megtartására:
 - 1-2. évfolyam: Úszó Nemzet Program
 - 3-4. évfolyam: korcsolya ill. tenisz
 - fitness játszótér látogatása stb.
- néptánc oktatása 1-8. évfolyamon
- Kihívás napja szervezése májusban
- játékos tesi sportkör 1-2. évfolyamos tanulónak
- mozgásfejlesztő eszközök gazdag tára (pl. Mozgáskotta, koordinációs képességet fejlesztő eszközök stb.)
- aktív versenyeken való részvétel

Megvalósulása iskolánkban:

Kidolgozott szöveges értékelés

JAVASLAT

Fejlesztő értékelés
megerősítése

CÉL

Az értékelés a tanuló fejlődését, önbizalmát és következő tanulási lépéseit támogassa, ne pusztán minősítsen.

1. évfolyam

- negyedévenként, ill. félévkor, tanév végén részletes, személyre szabott szöveges értékelés minden tantárgyból

2. évfolyam I. félév

- negyedévenként, ill. félévkor részletes, személyre szabott szöveges értékelés minden tantárgyból

2. évfolyam II. félév, 3-4. évf.

- a készségtárgyak, valamint etika / hit-és erkölcstan, digitális kultúra, környezetvédelem tárgyak negyedévenként részletes, személyre szabott szöveges értékelése
- félévkor, tanév végén rövid szöveges értékelés

Formatív értékelési módszerek alkalmazása a mindennapokban, továbbképzéseken való részvétel a módszertani megújulás érdekében

Pedagógiai program

Az iskolai agresszió megelőzése és kezelése

- Az iskolai agresszió megelőzésének és kezelésének segédanyaga. Választott módszerünk a RESZTORATÍV gyakorlatok alkalmazása.
- STOP BULLYING - NO BULLYING / Interreg V-A Szlovákia Magyarország Együttműködési Program Iskolai diagnózis
- aktív kapcsolat a Szín-Játszó-Tér drámapályával (foglalkozások osztályoknak, továbbképzések pedagógusoknak)
- módszertani anyagok, játékok biztosítása
- Segítő Pár Program
- plakátkampány
- szülőedukáció

Az iskolai bántalmazás ellen, Pedagógiai program

JAVASLAT

Bántalmazásmege-
lőzés és
biztonságos iskolai
környezet

CÉL

A fizikai és digitális
bántalmazás
megelőzése, a társas
biztonság, az
elfogadás és a
konfliktuskezelési
kultúra fejlesztése.

Konklúzió

Az iskolánkban folyó magas színvonalú oktató-nevelő munka maximálisan összhangban áll a minisztérium által kiadott javaslatcsomaggal.

Dokumentumaink elérhetők iskolánk honlapján.

<https://www.munkacsysuli.hu>

